СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 302. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 29-го ГРУДНЯ 1948. — No. 302. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 29, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свободи": BErgen {4-0807 / 4-0237} — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

БАЛЧЕН ВИЇХАВ НА РЯТУНОК ЛЕТУНІВ НА ҐРЕНЛАНДІЇ

Полк. Берндт Балчен, який вславився своїми полетами в околиці південного Бігуна, полетів літаком через Аляску на рятунок тринадцяти американських летунів, які від двох тижнів перебувають як розбитки серед ледів Ґренляндії. Він хоче випередити американський літаконосець Сайпан, який виплив з Норфолк, у Вест Вирджінії, на рятунок розбитків з кінцем минулого тижня. Сайпан зустрів по дорозі бурхливе море, яке не дозволяє йому прибути до означеного місця у наперед передбаченім часі. Балчен вилетів з Винипегу, у Канаді, разом з 13 членами залоги, літаком Сі-54. Вони взяли з собою безмоторовий літак, щоб ним спусти ти харчі для розбитків.

ЗМІНА ПОСТУПУВАННЯ ДЛЯ ОХОРОНИ СВІДКІВ В КОНГРЕСОВІЙ КОМІСІЇ

Вашинґтон. — Комісія неамериканських діянь, під впливом безупинної прилюдної критики, випрацювала спеціяльний кодекс поступування для охорони свідків, які складають зізнання перед нею. Идеться головно про те, щоб зберегти для свідків засади прав Людини, як їх прийнято в американському законодавстві.

ТЕФТ ХОЧЕ ЗАТРИМАТИ ПРОВІД В РЕСПУБЛИКАНСЬКІЙ ГРУПІ.

Вашинґтон. — Провідні республиканські сенатори зійдуться в найближчий понеділок, щоб скласти тактику Республиканської партії в найближчому конгресі. Панує загальне переконання, що сен. Роберт Тефт затримає дальше керівництво республиканських справ в конгресі. На конференції мають вирішити, які становища в конгресових комісія мають обняти республиканці, як партія меншини. Конференція відбудеться три години заки ще демократи, як партія більшости, приступлять до організації конгресу.

ПОСВЯЧЕНО НОВУ ЦЕРКВУ ПОМАЛЬОВАНУ В УКРАЇНСЬКІМ СТИЛЮ.

Арнолд, Па. — Ще на День Подяки, 25 листопада, відбулося тут при великім здвизі народу посвячення новозбудованої коштом $140,000 української католицької церкви св. Володимира. Її будував українець, І. Вардохліб, а артистично помалювали мистці П. Андрусв і Катамай. Це найкраща в Питсбурщині церква помальована в українськім стилі. Посвячення довершив Впреосв. еп. Амвроз Сенишин після архієрейської Служби Божої в асисті численного духовенства. Замітне, що довголітній парох церкви, о. д-р С. Кнап зібрав готівкою $90,000, не зважаючи на це що при парафії існує вже від кількох років цілоденна парафіяльна школа під управою СС. Василіянок, якої утримання вимагає окремих коштів. Вечером того дня відбувся бенкет, в якому взяло участь 500 осіб. Підчас бенкету промовляв Владика, посадник міста о. д-р В. Федаш і кількох інших промовців, а мистецьку частину виконала солістка пані Наталія Андрусів і хор під управою тут родженого М. Швеця. Вміло проводив бенкетом о. д-р С. Тиханський.

ОПЕРА ТАРАС БУЛЬБА В ШІКАҐО.

Шікаґо. — Старанням Дмитро Чутра буде поставлена перший раз в Шікаґо, на сцені Сивик Опера Гавс, опера Миколи Лисенка „Тарас Бульба" в суботу 22 січня 1949 ввечір і в неділю 23 січня пополудні. Опера оперта на повісті Миколи Гоголя, в якій зображена боротьба українського козацтва проти Польщі. Перша вистава цеї опери відбулася 21 квітня 1940 р. в Сивик Сентер у Ню Йорку теж під управою Дмитра Чутра. Головні сили до теперішньої вистави заанґажованого в Ню Йорку, а хори й балєт зорганізовано з шікаґівських громадян. В оркестрі будуть грати члени Шікаґо Сімфоні Орхестра під проводом Михайла Фівейського, учня Рімского-Корсакова.

СВАРКА В РОДИНІ ЕЛІОТА РУЗВЕЛТА.

Пугкіпсі, у стейті Ню Йорк. — Пані Фей Емерсон Рузвелт, акторка й жінка Еліота Рузвелта, порізала собі ліву руку бритвою у своєму домі в Гайд Парку, а потім її завезли до шпиталю Васар Бродере Госпитал. Тут сказали, що рани не є небезпечні й після їх забандажування відіслали паню Рузвелт домів. Повітовий урядник (шериф) С. Фред Кловс виявив, що Еліотова жінка завдала собі рани після фамілійної сварки. Еліот це син небіжчика президента Френклина Делано Рузвелта. Він має явитися в суді в середу для вияснення справи, як це виявив шериф.

ГЕНРІ ФОРД МАЄ НАСЛІДНИКА.

Дітройт. — Генрі Форд II має наслідника. У понеділок 27 грудня вродився син якому ще не дано імені. Досі в родині Генрія Форда II було тільки дві дочки. Чарлота 7 літ, і Анна, 5 літ.

ЗА СПАДЩИНУ ПО ПАДЕРЕВСКІМ.

Ню Йорк. — Від часу смерти польського піяніста Ігнаца Падеревского в 1941 р. йде спір, до кого належить його спадщина. Звісно, що Ігнац не мав дітей, тому дальші своями надіялися розділити масток поміж себе. В першу чергу має претенсії до спадщини сестра Ігнаца, пані Антоніна Вілконска, що живе в Ню Йорку і має 82 літ життя. Міжтим зголосився до спадку двоюродний брат Ігнаца, Йосиф, який живе в Польщі, а якого вважали за вмерлого. Він заявляє, що має тестамент Ігнаца, переханий в однім з паризьких банків. Негайно появилися закиди, що це большевики винайшли нового наслідника, який живе в Бидґощі, де займає посаду професора математики. Кажуть теж, що ще живе друга сестра Падеревского, Марія, десь в Росії. Вартість мастку Ігнаца Падеревского обчисляють на мільйони. Він мав різні доми, палати й дохід з продажу музичних нот.

Труман обвинувачує Совети в блокуванні змагань до миру

Канзас Сити, у стейті Мизури, 27. грудня. — Президент Труман виявив надію, що впродовж його найближчого чотирелітнього урядування вдасться осягнути мир і що деякі проводирі в советськім уряді хотіли б дійти з нами до порозуміння. Оці несподівані вісті виявив Труман в парі з зазивом до всіх американців, щоб вони підтримали його у змаганні переконати советський уряд, що ми нічого іншого не бажаємо, тільки миру.

Надії президента були перемішані з гострою критикою на адресу советських головачів, пригадуючи їм, що він заключив точні умови в Потсдамі, з яких жадна не була дотримана. Деякі умови були заключені в Ялті і вони теж не були дотримані. „Коли б так російський нарід мав голос в урядових справах Росії, я переконаний, що ми не мали б клопотів" — твердив президент. „Єдиною справою, яка мене непокоїть є це, що наш великий воєнний союзник з півночі має свою моральну систему, яка не є жадною мораллю. Договори з Советами не є святощами" — заявив президент Труман.

Замітки на адресу Советів висловив президент на гостині в честь свого колишнього спільника в торговлі блаватними товарами, Елі Джейкобсона в готелі Мюлбак. Він почав від Держави Ізраїля, перейшов опісля до справ на Середньому Сході і обговорив докладніше місця, в яких загрожений мир. Серед того він сказав, що Росія є джерелом заворушень у цілому світі. Усе положення зводиться до однієї точки, а це до „неспосібности одного з наших великих союзників з воєнних часів дійти до наладнання справ, яке дало б підставу до миру в світі".

Прибічники президента твердять, що він дальше працює завзято над складенням промови на відкриття найближчого конгресу. Він має покінчити цю працю в середу, після чого повернеться до столиці на конференцію з демократичними лідерами в четвер.

Промову президента передано по цілому світі через „Голос Америки".

Вашинґтон. — Радієва програма „Голос Америки", ведена під доглядом департаменту стейту, передала по цілому світі гострі замітки президента Трумана на адресу советських головачів, не подаючи від себе ніяких коментарів ані пояснень. У дипломатичних колах появилися найрізнородніші здогади над тим, що саме мав в думці президент, виголошуючи важливу промову без попереднього приготування.

УКРАЇНСЬКА БАНДА ДОПУЩЕНА ДО УЧАСТІ В НОВОРІЧНІЙ „МОМЕРС ПЕРЕЙД" У ФИЛАДЕЛФІЇ.

Филаделфія. — Бюро Суперінтендента Поліції дало дозвіл Українській Струнній Банді взяти участь у славній новорічній параді, яка відбувається щороку у Филаделфії під назвою „момерс енд Шутерс Перейд". Право участи в параді дає банді право членства в Товаристві „Момерс Перейд", яке улаштовує різні імпрези, з яких дохід іде на справлення одягів поодиноких банд. Українська банда тримає у великій тайні плян своїх одягів і виявить його аж під самий Новий Рік. Парада буде передана по телевізії по цілому краю.

ЕВРОПЕЙСЬКІ КРАЇНИ ХОЧУТЬ БІЛЬШЕ АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСЬК

Берлін, 28. грудня. — Секретар Армії, Кеннет Дж. Роєл, заявив тут вчора, що деякі центрально-европейські та середземноморські країни прохають, щоби Америка збільшила контингенти своїх військ в Европі. Він відмовився назвати ці країни по імені. Проте, ці країни не важко відгадати, як зважити, що під час своєї останньої поїздки секретар Роєл відвідав Туреччину, Грецію, Трієст, Італію, Австрію і Німеччину та відбув там конференції з політичними і військовими керівниками. Він відмовився відповісти на запитання, чи ці прохання европейських країн будуть здійснені, заявляючи тільки, що в мирних часах ця справа належить до департаменту стейту. Він дальше заявив, що не буде жадних змін на американських командних постах в Німеччині. Секретар Раєл ще раз повторив свої попередні твердження, що в концентраційних таборах Советського Союзу перебуває тепер ще 13,000,000 невольників, з того 9,000,000 є таки самі советські громадяни, 2,000,000 вивезених німців, не воєнних полонених та 2,000,000 інших національностей. Роєл заявив, що ці інформації є безсумнівні, бо базовані на окремих матеріялах розвідки, здобутих на його прохання.

Заходи для припинення депортації 300 українців з Англії

Як уже повідомлено в „Свободі" на підставі каблеграми керівника Українського Допомогового Бюра в Лондоні, сот. Б. Панчука, 300 бувшим полоненим українцям, переважно інвалідам, яких не прийнято на працю, загрожує примусова депортація з Англії до Німеччини ще докінця цього року. У зв'язку з цим Ню Йорк Таймс з 28-го грудня подає таку власну кореспонденцію з Лондону:

„Духовість Різдва покликано сьогодні в користь 200 до 300 українських воєнно-полонених, яким загрожує депортація до Німеччини, після того як їм відмовлено праці в цій країні. Після різдвяного послання Короля Юрія, Союз Українців у Великій Британії послав йому листа, прохаючи його інтервенції в уряді. В листі висловлюється віру в „королівську ласкавість та добру волю". В тому самому часі по всіх гуртожитках в країні, де живуть українські фармерські робітники, кружляли петиції до премієра Атлі та уряду. Вони протестували проти задуманої депортації та прохали уряд відложити її і дати харитативним організаціям час найти відповідну іншу розв'язку. Після того, як звернення до міністерства внутрішніх справ на Свят-вечір не дало успіху, українські робітники рішили припинити завтра працю в 400 таборах та інституціях. Призначені на депортацію мали б залишити Британію в п'ятницю. Вміжчасі вони перебувають в колишніх таборах для полонених та в госпиталях. Загрожені депортацією належать до тих 8,500 українців, що їх 8 місяців тому перевезено до Британії з Італії. Понад 8,000 прийнято на добровільну фармерську працю, долучуючи їх до понад 30,000 інших українських добровільних робітників, що заступили в Британії репартійованих німецьких воєнно-полонених".

Стільки про цю справу „Ню Йорк Таймс". Як довідуємося, відповідні прохання в цій справі до британського уряду вислав секретаріят ПАУК теж в навечеря латинського Різдва, а УККомітет в дні 28 грудня.

Апель до нових імігрантів в Злучених Державах і Канаді

В останньому часі до Головного Уряду УНСоюзу та до Редакції „Свободи" надіслано деякі зажалення, що поодинокі нові імігранти в цих країнах без оправданих причин та негайно після приїзду нехтують зобов'язаннями праці, що були передумовою їхнього приїзду, покидаючи контрактову працю та шукаючи іншої. Це відноситься не тільки до українців, але й до інших національностей. Між цими зажаленнями є теж одне від заступника міністра праці Канади, Мр. А. МекНамара, який в листі до Українського Народного Союзу з 21. грудня м. і. пише: „Тому, що подібних випадків (самовільного залишення контрактової праці без оправданих причин. — Прим Ред.) трапилось в останніх місяцях більше між переміщеними особами різних національностей в Канаді, я прохаю вашої співпраці в наглядності, щоби ці переміщені особи, які приїхали до Канади на підставі контрактових договорів, респектували ці контракти та пильно і задовольняючо працювали передбачений період часу. Звичайно, ми розуміємо бажання поодиноких осіб злучитися зі своїми рідними, одружуватись і т. п., але треба розуміти, що кілька невдоволених працедавців, що завелись на неспокійних робітниках з-поміж переміщених осіб, можуть некорисними публікаціями дуже багато по-

(Докінчення на стор. 4-тій).

МАДЯРСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ЗААРЕШТУВАЛИ КАРДИНАЛА МІНДШЕНТІ

КАРДИНАЛОВІ ЗАКИДАЄТЬСЯ ЗМОВУ ПРОТИ УРЯДУ, ШПИГУНСТВО І ЧОРНУ ТОРГІВЛЮ.

Будапешт, Мадярщина, 28 грудня (АП). — Комуністичний уряд Мадярщини повідомив вчора про арешт примаса Католицької церкви в тій країні, кардинала Йосипа Міндшенті, під закидом змови проти уряду, зради, шпигунства та протизаконних грошевих маніпуляцій на чорному ринку. В урядовому повідомленні не подано подробиць. Кардинал Міндшенті вже був арештований раніше, націстами під час німецької окупації Мадярщини. Рівночасно з урядових джерел повідомили, що протягом найблищих 48 годин буде видана в справі арешту кардинала подрібна заява та що вона буде „великою несподіванкою". Уряд, мовляв, має „незбиті докази" проти кардинала.

Кардинал Міндшенті, 56-літній чемпіон католицької церкви, вважався ще єдиним сильним противником безбожницької комуністичної системи в Мадярщині, що теж не здавав своїх позицій. Майже від самого початку довершеного при допомозі Советського Союзу комуністичного перевороту в тій країні та захоплення влади комуністами, кардинал Міндшеті був предметом постійних большевицьких напастей. Його найблищі співробітники були поголовно вняарештовані під таким же самим закидом „зради", а інших безнастанно тероризовано. Арешт кардинала большевиками не був для нікого несподіванкою, проте, він потряс до глибини цілим і не тільки католицьким світом. Світова преса подала повідомлення про арешт кардинала Міндшеті як одну з найважливіших подій дня, широко її коментуючи.

ТІТО ЗАПОВІДАЄ ДАЛЬШИЙ РОЗРИВ З КОМІНФОРМОМ.

Беоґрад, Югославія, 28 грудня. — Югославський премієр, маршал Тіто, заявив вчора в парляменті, що Югославія вже не може довше розраховувати на торгівлю з країнами совєтського бльоку, тому що вони не додержали своїх дотеперішніх торговельних зобов'язань та не доставили Югославії належних їй на підставі тих договорів товарів. Це відноситься насамперед до важкого фабричного устаткування. Тіто заявив, що дальші порушування договорів країнами Комінформу унеможливили б Югославії виконання II п'ятирічного індустріялізаційного пляну і тому Югославія буде змушена звернутися до заходу та намагатись дійти до відповідних господарських порозумінь зі західними країнами.

ПАПА ПІЙ ПОТРЯСЕНИЙ АРЕШТОМ КАРДИНАЛА МІНДШЕНТІ.

Рим, 28 грудня. — В офіціяльних ватиканських колах одержали потвердження вістки про арешт і зневагу кардинала Міндшенті, примаса Католицької церкви в опанованій большевизмом Мадярщині. Папа Пій XII. був до глибини потрясений цею жахливою вісткою. Докищо, Ватикан дожидає дальших вияснень в справі цего арешту і тоді займе офіціяльне становище та поробить відповідні протизаходи. Стверджується, що заарештований большевиками кардинал був одною з найвидатніших осіб в католицькому світі взагалі, а в католицькій єрархії зокрема. Як на одну з можливих акцій Ватикану для рятунку кардинала вважається мобілізацію світової опінії, включно аж до конкретних дипломатичних заходів поодиноких західних країн. Рівночасно тут повідомлено, що всі мадярські католики, якнебудь зв'язані з арештом кардинала, будуть екскомуніковані. Звертається увагу, що арешт кардинала Міндшенті попередила не тільки сильна проти-церковна акція в самій Мадярщині, але теж в інших підсовєтських країнах, зокрема в Чехословаччині, що в останньому прибрала справжнього шалу у зв'язку зі судовою розправою проти українців.

РАДА БЕЗПЕКИ ВІДКИНУЛА СОВЄТСЬКУ ПРОПОЗИЦІЮ В СПРАВІ ІНДОНЕЗІЇ.

Париж, 28 грудня. — Рада Безпеки О.Д., вислухавши сьогодні становища Голандії, яке інтерпретується як відкинення нею попереднього рішення Ради щодо завішення зброї в Індонезії, відкинула опісля совєтську резолюцію, що домагалася припинення воєнних дій в Індонезії протягом 24 годин та повороту на позиції попереднього перемир'я. Резолюція перепала, бо за нею голосувало тільки п'ять країн, отже два голоси замало до вимаганої більшости. Інші не голосували проти, але здержались від голосування взагалі.

КИТАЙСЬКІ КОМУНІСТИ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ПРАВА АМЕРИКАНСЬКИХ ФІРМ.

Шангай, 28 грудня. — Американські фірми в Китаю одержали від „центрального комітету китайської комуністичної партії" міміоґрафовані повідомлення, в яких їм забезпечується охорону їх „леґальних прав", якщо Америка перестане допомагати китайському урядові та взагалі перестане встрявати в китайські справи. Багато листів заадресовано особисто до головних керівників американських компаній.

ПОСЕРЕДНИК О.Д. ОБВИНУВАЧУЄ ЖИДІВ ЗА ПОРУШЕННЯ ПЕРЕМИР'Я

Париж, 28 грудня. — Посередник О.Д. в Палестині, д-р Ралф Бонче, надіслав до генерального секретаріяту О. Д. звідомлення, в якому обвинувачує жидів за порушення перемир'я в провінції Неґеб. Рівночасно з Тель Авів та з головної арабської квартири повідомлено, що ізраїльські війська зайняли дальші важливі позиції в тій провінції.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$2.75	Three months	$2.75
Число з понеділка (англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НЕ ТИМ ШЛЯХОМ

Треба, щоби була наглядна ріжниця щодо метод, яких вживають Совєти і демократії у відношенні до інших народів, змагаючих до національного визволення і заведення кращого соціяльного ладу. Тому поступок голяндського уряду, що почав війну проти Індонезької Республики є великим ударом, зверненим не тільки проти цеї країни, але й проти Організації Обєднаних Держав та взагалі демократії, яку представляють західні потуги (в тому і Голяндія). Ця індонезька війна вже майже скінчена. Тривала всього кілька днів, а згинуло в ній, на щастя, тільки кілька сот людей. Але справа не покінчена тим, що голяндські війська заняли індонезькі міста та забрали в полон визначних представників Індонезької Республики. Наслідки її дадуться ще довго відчувати, а відчує їх Голяндія, так і цілий демократичний світ.

Індонезька війна, яку розпочала Голяндія, може мати навіть певне виправдання, коли брати під увагу страх перед совєтською агресією на її азійські колонії, бо ж немає ніякого сумніву, що Совєти, включивши Китай у свою сферу впливів, посунулися б далі. Дуже можливо, що соціялістичний уряд Індонезії не виявляв рішучости, щоби довести країну до порядку та спинити пропаганду комуністичної пятої колони. Теж можна припускати, що голяндці рішені дати своїм колоніям свободу і самоуправу і бажають приспішити цей процес. Усе це можливе, але є фактом, що світова опінія осудила дуже гостро цей поступок Голяндії.

А вже особливо гостро осудила це Америка, хоч звязана з голяндським народом сентиментальним вузлом щирої дружби, бо ж голяндці належать до перших американських колоністів та будівничих цеї країни. Це, що Злучені Держави виступили з найгострішою критикою голяндського уряду за те, що він пішов проти Індонезької Республики вказує наглядно, який небезпечний шлях вибрала Голяндія. Вона ж — хай би і в найкращих свободолюбних намірах — зломила Ренвільський договір, який обовязував її до мирної полагоди; вона не послухала візвання Ради Безпеки Обєднаних Держав негайно припинити воєнні кроки і привернути давній стан. Тим вона виявила, що є й демократії, що поводяться так як Совєти, дбаючи тільки про свої інтереси, не шануючи свого слова, ні навіть такої установи, як Обєднані Держави. Для народів Азії це знов доказ, що європейські колоніяльні потуги хочуть далі панувати, поневолювати та експлоатувати азійські країни, що нагадує їм раз-у-раз совєтська пропаганда, підбурюючи їх проти Америки та європейських демократичних потуг, зокрема тих, що мають колоніяльні посілості.

Нідерланди не осягнули індонезькою війною нічого такого, чого вони не були б дійшли дальшими мирними переговорами та уступками. Це, що вони хвилево опанували Індонезьку Республику не спинить націоналістичного руху серед понад 70 мільйонів населення Нідерляндської Індії. Голяндці не вдержаться там як пануючий нарід, але могли б в мирний спосіб зговоритись і звязатись зі своїми давніми колоніями для економічного обміну, що є одиноке раціональне. Одначе індонезька війна дуже пошкодила тому процесові.

Розбудова прилюдних шкіл

Адміністратори прилюдного шкільництва в цілій країні мають що під теперішню пору велетенське завдання подбати про нові будинки для приміщення дітвори. Одначе видатки такі великі, що в декого повстає сумнів, чи дотеперішня система втримування прилюдних шкіл може бути продовжувана в безконечність. Дотого оборона країни коштує тепер так багато гроша, що не знають, звідки дістати ще й фонди на школи.

Американське прилюдне шкільництво, до якого зараховується в першу чергу елементарні й середні („гайскул") школи, було припинене в своєму розвиткові внаслідок війни. Не тільки, що в тому часі треба було зосередити увагу на потреби оборони, але теж і тому, що якось безпосередньо перед війною почало меншати число народин. Цензусове Бюро в Вашингтоні виказує, що тепер прийшли часи діточого приросту. В 1940 році було 18 народин на тисячку населення, а в минулому, 1947, р. це число зросло до 26 на тисячку. Рік 1948 був теж „намолотний".

На підставі такого помічення Комітет Американських Батьків приходить до висновку, що за 10 літ до елементарних шкіл у цілому краю буде ходити 26,000 учнів; в біжучому році є їх 18,000,000. Агенція Федеральних Робіт виказує, що на 1948 рік призначено $553,000,000 на розбудову й на поправу шкільних будинків, а минулого року ці видатки виносили тільки $275,000,000. Не зважаючи на такі велитенські видатки Американське Товариство Шкільних Адміністраторів виказує, що 30% дітей теоретично находиться поза шкільними будинками тому, що для них нема відповідного приміщення в клясах.

Кільки саме грошей потрібно на будову шкіл, щоб відповіли вимогам часу, на це нема точного рахунку. Одначе Федеральне Бюро Шкільної Освіти (Юнайтед Стейтс Офіс оф Едюкейшен) виказує, що на це потрібно шість з половиною більйонів долярів. Це тому так багато, бо кошти будови домів піднеслися непомірно в порівнанні з передвоєнними часами. З цього приводу в деяких околицях використується військові бараки, а теж і ставиться тимчасові „перед-фабриковані" доми для приміщення шкільних дітей, бо нема змоги будувати нові будинки. В тепліших околицях уживають шатер, в холодніших займають церковні залі на школи. Та це тільки часова латанина, бо вкінці адміністратори шкільного діла мусять постаратися за нові будинки, не зважаючи на кошти.

Приклади, як підносяться ціни будови шкіл, є такі: у місті Далас, у стейті Тексас, суперінтендент шкіл виказує, що перед війною в його місті можна було примістити в шкільних будинках 800 учнів елементарних шкіл за $250,000 — $350,000, а в теперішньому році потрібно на це $800,444. Це значить, що кошти побудови приміщення для шкільних дітей піднеслися вдвоє. В Питсбургу в р. 1939-40 кошт втримання одної шкільної кімнати виносив $18,000-$20,000, тепер виносить $40,000 до $45,000.

Оці приклади пояснюють, чому деякі місцевости не будують нових шкільних будинків, а ждуть „ліпших часів", коли то можна буде надіятися дешевшого матеріялу й робітників. Внаслідок того шкільні залі переповнені дітьми до такої міри, що департамент здоровя мусить заборонювати дальше приймання дітей до шкіл.

Щойно зкінцем минулого тижня в місті Ню Йорку складено коштопис для будови шкільних домів на найближчий шкільний рік. Коштопис виказує $15,000,000, а за ці гроші має бути побудовано: чотири нових елементарних шкіл, одна нижча середня школа, чотири елементарних шкіл треба перебудувати на модерний лад і закупити забавові площі для трьох шкіл. Одначе ціле запотребування міста виносить у грошах $41,-000,000 для 27 шкіл на 1949 рік, бо на 100 теперішніх шкіл 80 є переповнених, між ними 20 переповнених „критично". Коли б так сповнити всі шкільні вимоги міста Ню Йорку, то на це треба б від 160 до 200 мільйонів долярів. У Дітройті треба на побудову й розбудову $28,000,000, в малій місцевості Ель Монте, в Каліфорнії треба $475,000 і т. п.

В засаді видатки на будову, розбудову й модернізацію прилюдних шкіл покривається з додатку до податків, накладаного на власників домів і парцель чи фармів. Цей додаток буває різний. Так в Лос Анджелес, у Каліфорнії, в рр. 1940-1945 виносив $1.80 від одної сотки вартости дому чи парцелі, а тепер виносить $2.14. Подібна ситуація панує в інших великих містах, бо площі, відступлені на школи, не приносять доходів з податку до міської каси, отже треба видатки покрити тільки з податків від приватних домів.

Яка ж розвязка на це? Деякі міста шукають допомоги від стейтів, а тепер появляється вже домагання допомоги з федеральних фондів. Федеральні фонди складаються майже виключно з особисто-доходових податків, а це значить, що кожний податковець мусітиме в якійсь мірі причинитися до утримання прилюдного шкільництва в різних місцевостях і в різних стейтах.

В Злучених Державах така система досі незвісна. Це революційна новість, подібна до цеї, якою було заведення федерального особисто-доходового податку в 1913 р., до якого то часу не було в Америці загального оподаткування всіх громадян. Появляється теж проект завести поголовний податок на прилюдне шкільництво, подібний до цього, що його платить кожен новий іміґрант. Це теж була б новість. Як бачимо: інші часи, інші люди, інші потреби.

Е. Більський.

Вічна недуга Московії

Відношення Великої Московії — тепер Совєтської Росії до Західнього Світу є одною із найбільш цікавих тем, що займають світ. Спробу аналізи цього психологічного явища дав знаний швайцарський публіцист, Олександер фон Шельтінг, у своїй книжці „Росія і Европа", виданій в Берні, головні думки з якої переповідаємо отут в скороченні.

Боротьба Московії з Европою — це є глибоке психологічне явище що належить до московської історії. Вона почалася з того часу, коли Московія звільнилася від татарської неволі ціною цілковитого упадку культури до позему найбільшого примітивізму. Свідомість врятування християнської культури, подібно, як в Еспанії на заході, попала в конфлікт з поволі назріваючою свідомістю про власну відсталість. В душі москаля починає ворушитися і наростати ненависть до західньо-европейського світу, що був байдужий в часі азійської навали і виплекав за цей час культуру, про яку москалям можна до сьогодні лиш мріяти. Коли з початком XIX. ст. царська Росія відбила навалу „двунадесяти язик" — неприємних европейців, почалася ідеологічна боротьба в мові і формі проти „зігнилого заходу".

Зі середовища російської аристократії вийшов на початку XIX. ст. автор, що дав ідеологічну підбудову до культурної окремішности Росії від західного світу. Ним був історик Петр Чаадаєв, який в „Філософічному письмі" в 1829 році заявив, що минуле Росії не має в собі історично важних культурних подій; що москалі є народом без провідної ідеї і без творчої культури. Ці і інші ще більш негативні думки Чаадаєва про московську культуру викликали серед москалів бурю негодування, а цар Микола І. мусів оголосити автора умово хорим і віддав його під лікарський догляд. Ця обставина змусила Чаадаєва в „Апології Умово-хорого" відступити від своїх поглядів, тим не менше з цього часу датується розподіл московських мислителів на „західняків" і „слов'янофілів". Московське „слов'янофільство" вмістилося сьогодні в офіційній комуністичній доктрині.

Клич „зігнилої західної культури" є старий і з ним зустрінувся уже в 1839 році, подорожуючи по Росії, барон де-Кюстін (de-Custine). Він вже тоді думав, що Европу належить перестерегти перед небезпекою Росії. Москалі, казав він, терплять в свойому безпросвітньому стані тільки тому, що вони мріють про майбутнє велич в фантастичний спосіб. Ця нація, пише він, „покутує уже сьогодні в своїй понижаючій слухняности, в надії панувати над іншими, як тиран; слава, багатство, якого вона сподівається тоді, тримає її сьогодні в пониженні. Щоби бути вільним від шкідливого, на думку москалів, шанування всякої громадянської і особистої свободи, раб мріє на колінах про завоювання цілого світу".

Московський письменник Достоєвський, у свойому творі „Ідіот", каже устами героя твору, князя Мишкіна: „відродження і відновлення цілого людства відбудеться єдино через російську думку російського Бога і Христа", і то в недалекому майбутньому і тоді „як великими, мудрими і побожними" покажуться москалі пред „здивованими і перестрашеними народами Европи".

(Докінчення на стор. 3-тій)

Пам'яті Д. Антоновича

ПІОНЕРА УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЙНИЦТВА НА ЕМІГРАЦІЇ.

Нечуване в історії людства посягання чехословацького (комуністичного) уряду на культурно-архівні цінності, зібрані в „Музею Визвольної Боротьби України" в Празі викликали бурю негодування серед українців на еміграції. В зв'язку з цею подією українська громадська думка зацікавлена й поодинокими людьми, що прикладали рук до будови українського Раперсвілю на еміграції, насамперед особою проф. Дмитра Антоновича, довголітнього директора Музею ВБУ й властивого його будівничого й організатора, що відійшов у вічність дня 12. жовтня 1945 р. в Празі, переживши на смертній постелі низку „допитів" НКВД.

Син славного українського вченого, історика, Володимира Антоновича, народився у Києві 15. листопада 1877 р. По скінченні 4-тої київської гімназії в 1895 р. він вступив на Історично-Філологічний Відділ Університету Св. Володимира в Києві, але за рік перейшов на університетські студії до Харкова. Підчас перебування у харківському університеті молодий Антонович гарячо захопився громадською справою, політикою й революцією. Кілька разів його виключали з університету за участь у студентських розрухах, а навіть в'язнили по тюрмах. Коли йде про точність, то свою громадську діяльність почав Дмитро Антонович іще як гімназист у Києві. Початки її в'яжуться з видавничою діяльністю того гуртка, що згодом перетворився в видавництво „Час".

У Харкові Дмитро Володимирович разом із М. Русовом, Л. Мацієвичем і Б. Камінським заснували 29. січня 1900 р. першу українську політичну партію, т. зв. РУП (Революційна Українська Партія). У проводі її стояв довший час Дмитро Антонович, віддаючи їй усю свою енергію, запал, знання й майно. Для РУ Партії він і виїхав закордон. В Галичині й на Буковині він зорганізував видавництво партійної літератури й наладнав її транспорт на Україну. Він же був і головним автором, редактором і видавцем рупівських видань. В цю видавничу працю він вклав не тільки духові цінності, але й гроші, що їх йому залишила його покійна мати.

В рр. 1902-3 редагував Дм. Антонович черновецьке „Гасло". В праці давали йому значну поміч — В. Сімович та Л. Когут. З 1903 р. в Чернівцях почав він видавати популярний орган РУП „Селянин", а в 1905 в Харкові пробував видавати часопис „Воля".

В р. 1906 Антонович знову виїздить на довший час закордон. Кілька літ він досліджує мистецькі пам'ятки в Німеччині, Франції та Італії. В 1911 р. кінчає університет, а його працю друкують у „Університетських Звістках"; в 1912 р. Антонович викладає історію мистецтва в Київській Мистецькій Школі. В 1912-13 рр. він продовжує видавничу діяльність: під його кермою виходять два українських місячники — „Дзвін" і „Сяйво", в яких він містить і свої власні праці з обсягу мистецтвознавства.

З вибухом революції 1917 Антонович захоплюється революційним рухом. Його обирають членом київської міської управи й він багато дбає про охорону українських мистецьких пам'яток. Велику ролю він відіграв при організації Української Центральної Ради. Як визнавець ідеї повної незалежности України Антонович по проголошенні IV. Універсалу й утворенні українських міністерств стає спочатку морським міністром, а потім міністром мистецтва. За

(Докінчення на стор. 4-тій).

ОЛЕКСІЙ АНДРІЄНКО.

ДРЕЗДЕН „СОВЄТСЬКИЙ"

(Будні совєтської окупації)

10)

Один із способів застосування в житті такої спритности полягав ось у чому. З роти виділювалося двох моторніших хлопців, які, без керівництва зверхників, старших, вибирались на села. Там вони зручно й вигідно промінювали якомусь незадачливому бауерові військового коня на корову чи бика, а слідом за ними до того бауера налітали інші два червоні вояки, ще спритніші й настирливіші, з перев'язками на руках („охоронці ладу та порядку") і рішуче від бауера коня відбирали, як військову власність.

Довгий час за об'єкт такого „добровільного" обміну з німецькими господарями правив усе один і той самий кінь із білою латкою ззаду, аж поки вся німецька околиця не розкусила хитро-мудрого підступу червоних вояків і надалі стала рішуче відмовлятися від „обміну", жахаючись самого лиш сакраментального коня з білою латкою ззаду...

А покищо, поки цього способу німецьке населення не розкусило, голодні червоноармійці мали що їсти. А коли вже розкусило й перервало обмінні операції з червоною армією, „комуністична спритність" вигадала новий трюк.

В цій винахідливості особливо відзначався старшина Яськов, кандидат на члена комуністичної партії — з тих, що на ходу підметки зрізують. Він, перехитровуючи контроль на воротях до подвір'я роти, виробляв і такі речі: Десь, якимись тільки йому відомими, способами, дістав у бауера теля, чи й двоє телят разом. І щоб провезти цей свій набуток автом у двір роти, він одягав своїх „пасажирів" у червоноармійські сорочки, на безрогі голови телятам насупловав червоноармійські кепки чи будьонівки, і в вечірніх сутінках, або й просто серед білого дня, урочисто проїздив попід самим носом контролі, „наче й він — не — він, і пасажири його — не звичайнісінькі телята, невідомо, яким способом придбані.

На честь старшини Яськова треба сказати, що такі операції він провадив дуже довго і ні разу в них не впіймався. А рота мала не тільки втіху з дотепности спритного товариша, а й змогу задовольнити непереможні вимоги голодних шлунків, особливо, коли підходили згадувані вище „последние три дня..."

Стояла в Дрездені військова частина генерала Клепа. Вона в свій час охороняла конференцію в Берліні, а взагалі мала завдання — охороняти зональні кордони. І цій частині, так само, для підтримування існування людського складу, доводилось вишукувати харчів „із місцевих ресурсів". І тут славетна в червоноармійських частинах „комуністична спритність" доходила меж віртуозности.

Я вже казав, що в цілях боротьби з пияцтвом, ціну на горілку в воєнторгах було піднесено з 45 до 132 марок за пляшку. А воякові, звиклому до щоденного вживання чарки, а часом і доброї чарки, залишатися без випивки — чи не те саме, що й без хліба чи шматка м'яса до обіду.

І винахідливість таких прихильників живущої водички гарячково працювала в усіх напрямках, намагаючись добути грошей на дорогу горілку. Зокрема, додумались вони (і цей спосіб незабаром дуже поширився), до продажу гумових скатів (шин) із живих, можна сказати, військових авт власної роти. Німці такі скати охоче купували, платили добрі гроші, а продавці військового майна мали з того неабияке задоволення.

Але — як його потягнеш ті скати, коли в гаражі авта під суворою охороною, а в дорозі ж не скинеш їх, бо як же тоді додому доїхати та через контрольну будку на воротах пробратися?..

„Комуністична спритність" перемогла й ці трудноші. Сказано ж бо було одним із „вождів", що немає в світі таких фортець, яких не взяли би большевики. За згодою шофера, всі чотири шини з авта скидалися десь у затишному куточку міста, недалеко від гаражу, продавалося їх із вигодою для обох сторін, а тоді, дочекавшися вечора, з пригашеними фарами, як то намагалося, в'їжджаючи в двір, машина мчала на оголених обіддях коліс повз вартового — просто в подвір'я гаражу. Там її шофер, ніби нічогісінько й не сталося, ставив спокійно в гараж, а на ранок, прийшовши до машини для чергового виїзду, здіймав аларм:

— С. О. С.! — скати вночі покрадено!..

Розуміється, винних не знайдено.

Цей спосіб добування засобів для підтримування існування довго безборонно практикували сердешні герої частини генерала Клепа.

А то одного разу виїхала ціла група з 13 чоловіка вояків цеї частини в напрямку Бауцену. Яким уже там способом вони добули, але таки добули аж три корови з якогось бауера, посадили їх на вантажну автомашину, але, на своє горе, повертаючись назад, наскочили на контроль комендатури НКВД. Озброєні були і ті й ті. Тим не хотілось віддавати своєї, може й нелегко завойованої, здобичі, а ті — мусіли виконувати відповідні накази. Сутичка перейшла в бійку, пішла в хід зброя, зчинився справжній вогневий бій, що тривав дві з половиною години. При цьому пущено було провокацію, що корови везуть, мовляв, бандовці — це з боку НКВД, а клепівці були спровоковані задирливим ставленням до них енкаведистів.

(Дальше буде).

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛИСТОПАД 1948 РОКУ.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 1. Терефенко Анастазія, Хомин Іван.
В. 25. Шафран Марія М.
В. 38. Кулян Анна.
В. 39. Кулич Іван 2.
Т. 49. Юрків Михайло.
9. 55. Чайковський Володимир.
В. 56. Панко Михайло.
В. 63. Келер Джеймс Д.
В. 66. Компел Ліліян.
В. 83. Боґен Йосиф Ф.
В. 85. Пелехач Йосиф.
В. 94. о. Возняк Володимир.
В. 102. Палка Антонина, Палка Іван.
В. 106. Бараболяк Роман.
В. 113. Поло Джеймс С.
В. 125. Поп Чарлс.
В. 128. Федус Анна.
В. 130. Ґура Петро, Кручовій Йосиф, Грицак Леон, Грицак Катерина, Ґура Брониславa.
В. 140. Терлецький Микола.
В. 141. Мамчак Петро.
В. 145. Бабяк Лев, Олексин Вленч М.
В. 147. Грабовинський Михайло.
В. 155. Ґурзо Павло С., Чижік Іван.
В. 158. Блин Іван Т.
В. 163. Левицький Микола В., Левицький Іван П., Йордан Петро.
В. 168. Шнір Марія, Дячишин Катерина.
В. 170. Малінкевич Анна Й., Малінкевич Франко.
В. 171. Баґар Анна.
В. 179. Сорокінська Ірина.
В. 180. Лудра Марія М.
В. 183. Фісаник Михайло.
В. 194. Голука Володимир. Цимбрила Олекса, Роспонд Вінцентій С., Бутель Павло, Цимбрила Микола.
В. 204. Дністрян Петро, Лобуш Марія, Мартинюк Теодор, Богачик Йосиф.
В. 212. Стромп Катерина, Кучло Ненсій.
В. 219. Німців Мирослав Д., Сиваник Володимир, Сиваник Анастазія. Климців Володимир, Федина Йосиф.
В. 220. Сулипа Іван.
В. 221. Макар Антін В.
В. 234. Крейц Микола.
В. 237. Томсон Клайд Б.
В. 243. Малак Анна С.
В. 253. Омеленчук Лука, Заячковський Володимир.
В. 259. Шостак Стефан.
В. 265. Терлецький Василь.
В. 270. Піґура Ольга, Піґура Марія.
В. 274. Весоловський Петро.
В. 276. Ларик Станислав.
В. 281. Еспосіто Олеся, Еспосіто Франко А.
В. 284. Престій Сеселія А., Нішкій Юрій, Петришин Василь, Нішкій Анна.
В. 292. Ковалишин Василь, Ковалишин Ольга, Біла Таціянна, Пошивак Володимир, Пошивак Олена, Боровська Олександра, Боровський Володимир.
В. 295. Луць Теодор, Луць Розалія.
В. 296. Храпцьо Михайло.
В. 324. Лукавський Йосиф А., Зачній Микола.
В. 325. Фелик Василь.
В. 327. Керич Володимир.
В. 343. Клодзінська Ірина М.
В. 361. Палій Петро, Левко Стефан, Читало Дорис, Катриник Іванна М., Присляк Флоренса С., Юрковський Петро, Палій Петро, Люлька Ксеня, Тарновська Юлія, Люлька Вілям, Кузик Іван, Либа Терій, Левків Іван, Федичинська Евгенія, Федичинський Вілям.
В. 367. Король Михайло.
В. 371. Стосіцький Теодор, Стасіцька Анастазія, Воловіна Марія.
В. 376. Петрущак Іван.
В. 379. Сидорик Патрися А., Дмитро Михайло К., Сидорик Анна.
В. 398. Д-р Кокорудз Володимир.
В. 414. Небелюк Василь, Небелюк Ірина, Гузар Тереса, Карп Ралф А.
В. 421. Павелчак Флоренса, Павелчак Іванна.
В. 432. Яцишин Михайло, Кубанська Олена, Сушко Макар, Руд Юрій.
В. 434. Ізак Марія.
В. 435. Ґрівнер Михайло, Ґарель Лойд Т.
В. 439. Добровольська Анна, Федун Іван.
В. 441. Бровчук Андрій, Джерман Василь, Сулатинський Петро, Костюк Теодор.
В. 445. Голінка Павло, Веприк Петро, Вацик Василь, Петик Сава, Гриник Василь, Святій Клавдій, Кінчик Василь, Пелц Петро, Новосад Сергій, Кухар Константин, Бакула Володимир, Томчій Теодор, Буртняк Теодор, Матвіїв Василь, Фик Михайло, Шміґель Григорій, Андріїв Іван, Гроховченко Матвій, Грабонецький Мирон, Рінійчук Василь, Салиґа Григорій, Лобай Роман, Дула Богдан, Михалишин Петро, Низник Лев.
В. 458. Кузмейчук Олекса, Ткач Іван.
В. 465. Чолій Ярослав, Чолій Марта.
В. 466. Грицишин Карло.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Козак Володимир,* Козак Анастазія.
В. 5. Ґалаґа Анастазія.
В. 30. Старощак Анастазія, Новаковський Олекса В.*
В. 78. Косинський Михайло, Ванейчук Антін.
В. 85. Марлович Йосиф,* Марлович Федор.*
В. 94. Мондій Олена.
В. 136. Войняр Іван.*
Т. 219. Ґудзяк Андрій,* Ґудзяк Дорота.
В. 230. Дедзора Олена М.
В. 310. Беймак Марія, Беймак Михайло.*
В. 365. Бойчак Михайло.*
В. 374. Пратер Анна.
В. 375. Новелс Філіс.
В. 421. Береза Богдан,* Прокопик Йосиф,* Батик Перла.
В. 445. Татарчук Анеля.
В. 458. Голінка Ернест.*
В. 474. Коцулим Амброзій.*

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 40. Люлька Надія.
В. 42. Білач Катерина.
В. 83. Колісник Айда.
В. 105. Корсмайер Розалія, Мандро Анна, Кривуцький Едвард,* Кривуцький Йосиф.*
В. 152. Карпентер Марія, Шумейко Анна, Шумейко Теодор В.,* Шумейко Антін,* Шумейко Данило,* Буката Софія.
В. 183. Кіча Олена.
В. 219. Варениця Казимира, Варениця Павло.
В. 237. Білінський Ігнат М.*
В. 287. Рихальський Мілтон.*
В. 324. Коцюк Стефанія, Коцюк Михалина, Коцюк Ольга, Коцюк Анна.
В. 330. Гриневич Катерина, Гриневич Теодор.
В. 331. Горощак Стелла.
В. 339. Бродич Михайло,* Бродич Стефан,* Жолобайлюк Настуня, Бродич Анна.
В. 367. Янсіс Анна.
В. 372. ДіБейло Петро 2.
В. 397. Костик Едвард.*
В. 413. Любянецька Анна.
В. 427. Підганок Петро, Коростенський Михайло.
В. 432. Штафірна Евдохія, Штафірний Андрій, Мартинюк Зеновій, Стахів Іван, Хоптовій Микола, Мельник Василь
В. 435. Малечин Михайло А.*
В. 451. Панасюк Микола.
В. 454. Коцюбінський Михайло.*
В. 458. Осяник Стефан.*
В. 478. Фединчук Петро, Фединчук Катерина.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 5. Ґалаґа Анастазія.
В. 45. Ґаласа Стефан.*
В. 72. Девенпорт Ірина.
В. 104. Кузьма Стефан.*
В. 125. Денис Стелла Г.
В. 130. Дроботій Стефан В.,* Рапавий Анна.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 275. — 2 члени.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 28. Костик Зофія.
В. 30. Олексишин Марія, Петрак Максим, Бесяда Павло.
В. 40. Глинська Анеля.
В. 42. Кардаш Ярослав.
В. 47. Голбен Дженета М.
В. 54. Міта Михайло.
В. 59. Буський Алберт.*
В. 63. Бріський Павло.*
В. 71. Ґанко Наталія.
В. 78. Мацик Михайло.
В. 85. Гнатюк Марта Т., Гнатюк Михайло,* Гнатюк Іван,* Гнатюк Марія, Гнатюк Петро,* Гнатюк Стефан.
В. 94. Заяць Стефан.*
В. 112. Леш Амеля.
В. 130. Юрковська Анна, Юрковський Петро, Гусак Евген, Гусак Надія.
В. 141. Луця Клеметина.
В. 159. Стельмах Стелла, Моґр Ольга, Стельмах Василь, Петрик Стефан, Петрик Михайло.*
В. 170. Мельник Олена.
В. 213. Кривий Михайло.*
В. 217. Джера Іван.*
В. 221. Бойко Петро.*
В. 251. Ґлушек Омелян.*
В. 274. Макарець Олена.
В. 287. Лашек Іван.*
В. 288. Кішпан Павлина.
В. 305. Ліндемот Юрій Р.*
В. 325. Лешко Петро,* Сулима Фред,* Сулима Ґлорія.
В. 334. Хмарик Микола,* Хмарик Олів Дж.
В. 353. Часан Михайло мол.*
В. 361. Кіндратів Ксеня, Кіндратів Йосиф, Гевка Ірина, Радіхівська Мадалина.
В. 397. Стасюк Оксана.
В. 420. Зільковська Ольга, Шипковська Марія, Наменюк Арміла, Наменюк Стефан Г.,* Наменюк Марія, Шипковський Іван Б.*
В. 432. Чорній Ярослав,* Федунів Микола,* Янушевський Дмитро,* Короткій Віктор,* Короткій Вячеслав,* Сочан Якія.*
В. 433. Харчук Дженій.
В. 446. Кузик Володимир.*
В. 458. Хавро Омелян,* Остапець Василь.*
461. Цебринський Казимир,* Баласевікус Адомас,* Ефтімічук Олекса, Татарчук Фред.
В. 473. Захаревич Джерій, Грицик Осип.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 20. о. Ґабро Ярослав.*
В. 117. Мудрик Анна, Мудрик Андрій.
В. 194. Серна Данило, Запар Іван.
В. 226. Янсіс Анна.
В. 305. Рихальський Мирослав.*
В. 312. ДіБейло Петро 2.
В. 326. Соколовський Іван.
В. 375. Білінський Ігнат М.*
В. 395. Костик Едвард,* Мандро Анна, Корсмаер Розалія, Палмер Анна, Кривуцький Едвард,* Кривуцький Йосиф.*
В. 401. Люлька Надія.
В. 414. Вітенко Володимир.
В. 430. Чубата Зофія.
В. 432. Фединчук Катерина, Фединчук Петро, Овсяник Стефан.*
В. 433. Варениця Павло, Варениця Казимира.
В. 445. Вовк Лев.*
В. 456. Підганок Петро, Мартинюк Зеновій, Стахів Іван, Хоптовій Микола, Коростенський Михайло.
В. 457. Горощак Стелла.
В. 458. Мельник Василь.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 5. Ґалаґа Анастазія.
В. 45. Ґаласа Стефан.*
В. 72. Блянеська Ірина.
В. 104. Кузьма Стефан.*
В. 125. Денис Стелла Г.
В. 130. Дроботій Стефан В.,* Рапавий Анна.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 275. — 2 члени.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 345. Проскурняк Анастазія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА ВИПЛАЧЕНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ.

В. 224. Попович Василь.*
В. 294. Федірко Марія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 50. Семчик Йосиф.*
В. 65. Ядловська Ева.
В. 86. Шейка Юрій.*
В. 145. Куник Олена.
В. 167. Федчук Магдалена, Федчук Маргарета.
В. 217. Шевчук Зофія.
В. 219. Донелик Ізабел, Донелик Іван Р.*
В. 335. Жибак Іван мол.,* Жибак Михайло.*

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛИ:

В. 2. Шиманський Стефан.
В. 7. Пласконос Стефан.*
В. 10. Глива Ілько.
В. 28. Кофлюк Параска.
В. 48. Дудик Дмитро.*
В. 50. Наконечна Анна.
В. 73. Кіндибалюк Семко.
В. 78. Кіселиця Василь.
В. 83. Маланюк Іван.
В. 86. Ницот Макар.
В. 93. Бохан Вікентій.*
В. 94. Бодруг Василь.
В. 112. Костович Марія.
В. 124. Кобасюк Григорій.
В. 135. Цапар Пелагія.
В. 138. Блазіовський Василь.
В. 161. Витязь Михайло, Вуйчик Михайло.
В. 177. Саска Стефан.
В. 178. Сенедяк Стелла.
В. 182. Гришко Іван.
В. 205. Левандовський Іван.
В. 217. Демкович Микола.
В. 218. Гусак Марія.
В. 219. Максим Михайло.*
В. 229. Голобовська Катерина.
В. 230. Перич Теодор.
В. 254. Генко Зофія.
В. 284. Нишкій Ева.
В. 325. Гладюк Вілям.*
В. 330. Слобаць Юрій.*
В. 339. Сорока Іван.
В. 349. Жидовський Дмитро.*
В. 361. Соколовський Петро.
В. 369. Завадій Василь.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком листопада 1948 р. було в У. Н. Союзі повнолітних членів	37,085
В місяці листопаді 1948 принято нових	167
В місяці листопаді 1948 принято наново	31
В місяці листопаді 1948 принято з переступ. листами	48
В місяці листопаді 1948 принято з інших кляс	7
В місяці листопаді 1948 принято зі старого роду обезпеч.	2
Разом	37,340
В місяці листопаді 1948 суспендовано	72
В місяці листопаді 1948 відійшли з переступ. листами	33
В місяці листопаді 1948 відійшли до інших кляс обезпеч.	7
В місяці листопаді 1948 відійшли до нового роду обезпеч.	2
В місяці листопаді 1948 відійшли зо зворотом у готівці	11
В місяці листопаді 1948 відійшли на безплатне продовж.	1
В місяці листопаді 1948 відійшли з виплаченим обезпеч.	—
В місяці листопаді 1948 відійшли на виплачене обезпеч.	2
В місяці листопаді 1948 р. померли	35
Разом	163
З кінцем міс. листопада 1948 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	37,177

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В класі А. на $ 250	5
В класі А.А. на $ 500	78
В класі В. на $ 750	11
В класі С. на $1000	164
В класі В.В. на $1500	5
В класі С.С. на $2000	1

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В класі О- 500 на $ 500	454
В класі О-1000 на $1000	299
В класі О-1500 на $1500	5
В класі О-2000 на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В класі Р? 500 на $ 500	5,389
В класі Р-1000 на $1000	4,045
В класі Р-1500 на $1500	56
В класі Р-2000 на $2000	55
В класі Р-2500 на $2500	7
В класі Р-3000 на $3000	5

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В класі Е- 500 на $ 500	4,153
В класі Е-1000 на $1000	2,005
В класі Е-1500 на $1500	51
В класі Е-2000 на $2000	45
В класі Е-2500 на $2500	5
В класі Е-3000 на $3000	10

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В класі W- 250 на $ 250	2
В класі W- 500 на $ 500	4,658
В класі W- 750 на $ 750	1
В класі W-1000 на $1000	3,669
В класі W-1500 на $1500	44
В класі W-2000 на $2000	23
В класі W-2500 на $2500	3
В класі W-3000 на $3000	2
В класі W-різні суми	74

Нове обезпечення на ціле життя для давних членів.

В класі Т- 100 на $ 100	3
В класі Т- 250 на $ 250	161
В класі Т- 500 на $ 500	3,434
В класі Т- 750 на $ 750	496
В класі Т-1000 на $1000	7,528
В класі Т-1500 на $1500	179
В класі Т-2000 на $2000	49
Разом	37,177

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 1. Валейко Джеймс Ф.
В. 7. Пласконос Іванна.
І В. 28. Фединський Андрій, Фединський Юрко.
В. 38. Носький Анна М., Дурняк Дайяна.
В. 51. Крекота Іван М.
В. 56. Зич Ненсій.
В. 58. Фалінська Марія А.
В. 71. Федьо Михайло Н. Андрищь Роберт І.
В. 75. Белик Роналд М., Рісько Роберт І., Дунчишин Христина А., Белик Джефрій К.
В. 83. Бабяк Дайяна.
В. 90. Лупацький Василь.
В. 94. Хрешка Михайло мол., Хрешка Арлина.
В. 102. Бучак Мирон Вм. мол., Палька Евген, Палька Віра, Палька Анна.
В. 105. Нерстад Сузанна А.
В. 109. Чічі Карен.
В. 117. Кучма Марія Д.
Т. 120. Добош Лаврентій мол.
В. 125. Поп Чарлс І., Поп Шарлота, Устяновський Роберт А., Устяновський Дайяна Дж., Устяновська Марія А., Устяновський Олекса мол.
В. 130. Грицько Андрій, Ґура Христина. Ґура Юрій, Яцишин Маріянна, Ґура Зенон.
В. 155. Ікало Михайло В., Ікало Джудит Е.
В. 158. Зелінська Віра О.
В. 165. Корнова Роналд П.
В. 170. Левіцька Марія.
В. 171. Джон Елейна, Джон Стефан, МкКартій Павло.
В. 194. Роспонд Філікс І.
В. 201. Марасяк Роберт Ф.
Т. 204. Микитен Кароля А., Лукен Стефан, Гурський Франко Вм., Мікітен Кароля А.
В. 219. Сиваник Михайло, Сиваник Анна, Сиваник Ярослав.
В. 221. Сверський Річард, Сверський Володимир мол., Макар Іван А.
В. 230. Прухневич Річард, Прухневич Марлина.
В. 233. Задорожна Сузанна М.
В. 234. Крейц Марко А.
В. 237. Стеців Марко А.
В. 243. Скорський Іван мол.
В. 245. Бартош Іван М., Локаціо Чувіс С. мол.
В. 254. Тімс Григорій.
В. 265. Терлецький Михайло, Терлецька Ірина.
В. 277. Скаветта Вілям.
В. 281. Еспосіто Алеся А. П.
В. 282. Фелічко Дасяло.
В. 292. Ковалишин Володимира, Гейс Михайло А., Пошивак Володимир Р., Боровський Віктор, Боровська Дарія, Боровський Лев В., Липка Модест.
В. 295. Сивик Джудит Л.
В. 296. Романо Йосиф.
В. 324. Стриковський Стефанія.
В. 348. Федаш Донна Дж., Федаш Джеймс І.
В. 361. Годівський Тарас, Годівська Леся, Юрковський Ольга, Пилипишин Микола Г., Пилипишин Павло Т., Люлька Анна, Пилипишин Кенет С., Фенчинський Стефан, Годівська Леся, Годівський Тарас, Ґатфілд Кабел Т.
В. 367. Дунлап Розмарія Р., Мельник Роберт І.
В. 375. Мілер Гарій С., Бережницький Лаврентій.
В. 379. Сліпець Грейс О., Якобчак Еартін М., Якобчак Глорія Дж.
В. 402. Андерсон Вілям В.
В. 414. Окіфф Марія К., Сміт Марся, Небелюк Дарія, Небелюк Ярослав І.
В. 427. Неприлій Ігор.
Т. 434. Ізак Люба, Ізак Галина, Ізак Ірина.
В. 438. Савчук Дорота Л.
Т. 445. Дембич Маріянна.
В. 458. Ольховецький Давид С.
В. 463. Малащак Розалія М.
В. 476. Ломерій Анна Е.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 30. Новаковський Вілям, Новаковська Вернадина, Новаковська Тереса А., Новаковський Бернард.
В. 48. Касаба Роман, Касаба Геновефа.
В. 64. Гічка Тереса.
В. 78. Лудош Стефан.
В. 115. Демчак Іван, Демчак Юлія.
В. 219. Гудзяк Петро.
Т. 329. Чепельська Дорота, Чепельський Михайло.
В. 365. Бойчик Йосиф, Бойчик Михайло.
В. 374. Пратер Фредерик М., Пратер Тома.
В. 421. Батик Іванна А., Береза Богдан С.
В. 432. Колісник Михайло, Колісник Леся, Колісник Богдан.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 71. Александер Маделина.
В. 105. Раніовський Катерина М., Раніовський Іван М. 5.
В. 219. Червінський Генрій С.
В. 224. Тиран Михайло Р.
В. 331. Хорощак Сандра А., Хорощак Ольга.
В. 361. Люлька Анна, Кішел Анна.
В. 397. Угорчак Глорія Дж., Бочонок Лорейна Т.
В. 432. Штафірна Устазія 2, Гринців Богдан.
В. 451. Панасюк Галя, Панасюк Морис Іван.
В. 478. Фединчук Анна, Фединчук Стефан Е.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС.

В. 1. Лесько Ірина.
В. 136. Копко Іванна.
В. 164. Сімчак Боніта А.

СУСПЕНДОВАНІ ДІТИ:

В. 9. Хитрик Антін, Панкевич Андрій.
В. 30. Гамука Анна П., Гамука Варвара, Гамука Джеймс М., Гамука Василь В.
Т. 48. Куцаба Христина А., Куцаба Ленард.
В. 54. Зубик Мирослав, Міта Марія А. Л.
В. 63. Бріська Варвара Дж.
В. 65. Ядловський Йосиф.
В. 71. Ганька Марія А.
В. 94. Заяць Христина С.
В. 121. Фадель Бетій.
В. 130. Юрковська Ольга.
В. 150. Шулган Анна.
В. 154. Преслопський Олекса, Преслопська Катерина.
В. 158. Тесла Франко.
Т. 164. Гришук Іван М. мол.
В. 175. Заплітна Дорота А., Заплітна Розмарія.
В. 221. Бойко Доґлес, Бойко Патрися, Бойко Павло. Бравн Патрися Л.
В. 236. Баґнюк Ріта М.
В. 252. Немінський Арлина, Немінська Аннетта М., Немінська Амелія, Немінська Аніта.
В. 259. Пелех Річард Р. 2.
В. 274. Юрик Ірина М.
В. 287. Шостак Анна.
В. 319. Велґос Реймонд, Велґос Давид.
В. 325. Задорецький Денис П.
Т. 361. Гевка Петро В., Кіндратів Ростислав, Кіндратів Віра.
В. 371. Малик Долореса, Малик Джеймс.
В. 379. Брийовський Михайло І.
В. 398. Слатерлій Анна М., Слатерлій Іванна М.
В. 420. Обах Михайло мол., Зільковська Розалія М., Шипковський Доналд, Шипковська Марджорій, Паланюк Ірина, Паланюк Джейна, Паланюк Джойс, Паланюк Верґенія, Паланюк Роберт, Шипковський Іван Р., Шипковський Доналд.
В. 432. Кравець Іван.
В. 458. Шеґда Едвард Г., Бен Одарка.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 117. Мудрик Віктор.
В. 130. Зулька Анна.
Т. 235. Вайняр Маделина.
В. 319. Дзюган Михайло мол.
В. 367. Тиран Михайло Р.
В. 371. Вернер Варвара, Вернер Ірина.
В. 395. Раніовська Катерина М., Раніовський Іван 5, Угорчак Глорія, Бочонок Лорейна.
В. 432. Фединчук Стефан Е., Фединчук Анна.
В. 433. Червінський Генрій С.
В. 435. Мішел Анна.
В. 439. Штафірна Устазія 2.
Т. 445. Вовк Олена М.
В. 446. Довгій Евген П.
В. 457. Хорощак Ольга, Хорощак Сандра А.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 1. Лесько Ірина.
В. 136. Копко Іванна.
В. 164. Сімчак Боніта А.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 25. Шафрон Марія М.
В. 55. Чайковський Володимир.
В. 85. Пелехач Йосиф.
В. 147. Грабовинський Михайло.
В. 155. Чижик Іван.
В. 158. Блин Іван.
В. 168. Шнір Марія.
В. 219. Климців Володимир.
В. 276. Лаврик Стах.
В. 452. Дутчак Маріянна 3.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗО ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 116. Мацьолек Вікторія.
В. 130. Ґалецький Олекса.
В. 142. Маґіеро Розалія В., Маґіеро Йосиф, Маґіро Едвард.
В. 147. Камак Катерина.
В. 281. Пасічник Анастазія.

ДІТИ ПОМЕРШІ.

В. 39. Гриник Ванда Дж.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком листопада 1948 р. було в У. Н. Союзі Дітей членів	13,486
В місяці листопаді 1948 принято нових	116
В місяці листопаді 1948 принято наново	24
В місяці листопаді 1948 принято з переступ. листами	22
В місяці листопаді 1948 принято з інших кляс обезпеч.	3
Разом	13,651
В місяці листопаді 1948 суспендовано	62
В місяці листопаді 1948 відійшли з переступ. листами	25
В місяці листопаді 1948 відійшли до старших членів У. Н. Союзу	12
В місяці листопаді 1948 відійшли до інших кляс обезпеч.	3
В місяці листопаді 1948 відійшли зо зворотом у готівці	7
В місяці листопаді 1948 відійшли з виплаченим обезпеч.	—
В місяці листопаді 1948 відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці листопаді 1948 відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці листопаді 1948 р. померли	1
Разом	110
З кінцем міс. листопада 1948 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	13,541

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В класі 1-ший на $500	3,456
В класі 2-гий на $500	958
В класі 3-тій на $100	2,433
В класі 4Р на $ 250	166
В класі 4Р на $ 500	2,266
В класі 4Р на $1000	812
В класі 5Е на $ 250	268
В класі 5Е на $ 500	2,243
В класі 5Е на $1000	625
В класі 6С на $ 500	225
Т класі 6С на $1000	89
Разом	13,541

З кінцем міс. листопада 1948 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених 50,718

У В А Г А,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати і відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за листопад 1948 р. суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляе статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з винятком тих прав, які е застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж листопада 1948 взяли переступні листи й ще досі не зголосились з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. секретар.

ВІЧНА НЕДУГА МОСКОВІЇ

(Докінчення зі стор. 2-гої)

Від часів Івана Жорстокого до сьогодні, до часів Йосиѳа І. Жорстокого нічого не змінилося в наставленні москалів до Західного Світу, ані не зменшилося їх внутрішне почуття своєї меншовартости. На пленумі ЦК партії в 1938 році у своїй промові Сталін казав, що „Росія завжди була бита за свою відсталість на полі культурному, мілітарному, економічеому, політичному і кожному іншому..." Очевидно „дорогий Йосиф Віссаріонович" при цьому не забув додати, що тепер, після другої п'ятирічки „СССР не тільки дігнав, алd і перегнав Америку", забуваючи або не відчуваючи при цьому, що самий клич „дігнати і перегнати" крие в собі з одного боку офіційне ствердження своєї меншовартости, а з другого боку — недосяжну мрію невдачника про майбутню велич.

Московський месіянізм прибрав сьогодні читкі форми комуністичної доктрини „Леніна-Сталіна" про звільнення „трудящих цілого світу від капіталістичного рабства".

Коли авторові цієї статті в часі війни в 1940 році довелося дискутувати з одним видним комуністом і довести йому, що маси СССР тепер знайшлися в гіршій неволі, аніж сто років тому, за часів панщини, комуніст, врешті, сказав: „це нічого, що ми тепер є в нашому приватному житті обмежені і, можливо, пригнічені під кожним оглядом. Належить дивитися не на те, що є у нас тепер, а на те, до чого ми стремимо".

Сьогоднішня російська еміграція в Европі і Америці, відчуваючи банкроцтво і близький кінець месіяністичної ідеї московських большевиків про „звільнення трудящих цілого світу", наспіх препарує нові доктрини, що моги би заступити сьогоднішню урядову московську доктрину. Найбільш популярний рух серед російської еміграції — солідаризм — кидае клич, що сьогоднішня „ідея Росії — це ідея справедливого суспільного життя, ідея здійснення правди на землі, що є самозрозумілою не лише для себе, але і для других". І знову, в почутті своєї меншовартости і неспроможности перевестис в життя свою „нову" ідею, метушиться російська еміграція серед „народів Росії" задля „спільної ідеї сповнення справедливости" і „правди на землі"; а ми від себе додамо: московської правди і московської справедливости. І ще від себе дамо одну пораду: „учителю цілися сам", заки маєш приступити до сповнення дійсної а не московської правди і справедливости.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Жертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Ліста: ч. 37.

Відділ:	Жертва:
Тома Стойко	$ 3.00
14 Андрій Андрюк	2.00
20 Іван Рунька	2.00
21 Микола Лубіняк	2.00
24 Микола Щур	2.00
24 Антін Кушнір	2.00
39 John Klym	2.00
20 Іван Слука	2.00
102 Іван Ільків	3.00
102 Стефан Олексик	2.00
123 Василь Левицький	2.00
130 Брутідир Стефан	5.00
130 Кишевич Теодор	2.00
130 Волинець Юрій	2.00
145 Антін Лаврук	2.00
213 Танас Павлишин	2.00
231 Василь Косопина	2.00
231 Stanyslaw Pawlukowycz	2.00
231 Юрко Литвинець	2.00
278 Michael Iwaniw	2.00
347 Теодор Ковальський	5.00
428 J. Trembach	3.00
428 F. Gala	2.00
428 Miss C. Barchuk	2.00
478 О. Чайківський	5.00
473 П. Самотіс	2.00
473 І. Розвадовський	2.00
473 І. Лукіян	2.00

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ПІТСБУРҐ, ПА.

Наради Відділів У. Н. Союзу В Пітсбурщині.

Дня 12. грудня відбулись окружні наради відділів У. Н. Союзу Пітсбурщини в салі українсько - католицької парохії.

Наради відкрила і ними перепроваджувала заступниця головного предсідника, пані Марія Малевич.

Повитала присутних, і пояснила ціль нарад та зазначила, що з нагоди прибуття до Пітсбурґа головного секретаря У. Н. Союзу, на 60-літний ювілей Бр. св. о. Миколая, від. 53, скликано окружні наради.

По причитанню запрошених відділів, покликано до слова головного секретаря У. Н. Союзу, п. Д. Галичина. Забираючи слово, п. Д. Галичин ствердив, що Союз осягнув те число членів, яке було призначене в недавно покінченій кампанії, та одначе кампанія тривала довше ніж це було в початках пляновано. Опісля подав перегляд руху членів за кожний місяць в біжучому році, зазначуючи, скільки членів є суспендованих, а скільки відходять з готівкою, та звернувся до присутних урядників, особливо до секретарів, щоби припильнували та не допускали до втрати членів.

Щодо кампанії за новими членами в Пітсбурщині, то є відділи, що перевищали призначену квоту, але є і відділи, що не виконали призначеної квоти. Вкінці є теж і такі відділи, що не приєднали ані одного члена.

Відтак головний секретар прочитав квоту, яку призначено відділам і скільки котрий відділ приєднав нових членів. Показалось, що на Пітсбурщину було призначено 385 нових членів, а приєднано тільки 352 члени.

У. Н. Союз має за собою вже 55 років існування і протягом того часу будував українське життя в Америці, вів культурну працю, і ширив просвіту серед українського народу. Видаючи книжки англійською мовою, він тими книжками інформує англосаський світ про Україну і український нарід.

Коли ходить про закупно таких книжок, то треба сказати, що такі книжки закупило більше американців ніж українців.

Шановний бесідник порівнював грамоти У. Н. Союзу з полісами інших компаній та доказував, що грамоти У. Н. Союзу є цінніші і дешевші, а тому у власному інтересі кожного українця є обезпечувати себе і своїх дітей в У.Н.Союзі. Бо не тільки вкладки є дешевші, але Союз виплачує теж і вищі дивіденди ніж їх виплачують інші компанії. Та не зважаючи на такі корисні умовини членства в Союзі, є ще дуже багато українців в Америці і в Канаді, що не є членами Союзу, а теж не стоять в ніяких українських організаціях, бо заледви 5 відсотків наших людей належить до запомогових організацій.

У. Н. Союз має понад 51 тисяч членів, а в тім 34 тисяч вже тут роджених, і це є абсолютно замало. Тому не можна нам сидіти з заложеними руками, але дальше працювати над вписуванням нових членів в ряди Союзу. Тепер покладаємо великі надії на нових імігрантів, що після нового іміграційного закону, приїжджатимуть до Америки. На них нам треба звернути увагу та вписувати в члени. Ми повинні послухати заклику ЗУАДКомітету, і підписувати аплікації, не тільки для родин, але і других тут спроваджувати. Це будуть наші будучі члени.

Потім присутні урядники і члени ставили запити, на котрі дістали вдоволяючі відповіді. Як з промови п. Галичина, так і з відповідей, присутні багато скористали, бо багато дечого нового довідались.

З черги коротко промовив п. М. Дуткевич, і радив на річних зборах вибирати старих урядників, бо старі урядники мають практику і знання як дістати нового члена. Молодий тут роджений секретар від. 161. п. А. Дзюла пропонував щоб книжки англійською мовою, які видає У. Н. Союз, посилати відділовим секретарям, а вони повинні ті книжки між молодими членами розпродати.

На зборах був присутний професор В. Кульчицький, що недавно приїхав зі скитальщини і вже є членом У. Н. Союзу. Висказав своє вдоволення, що може бути на таких нарадах, казав, що про У. Н. Союз знають і на рідних землях, бо У. Н. Союз багато помагав рідному краєви. Тому ми повинні мати собі за честь стояти в такій організації як Союз, як також маємо мати за честь діставати нових членів до Союзу, бо не ми робимо ласку Союзови, але Союз робить ласку нам, даючи нам дешевше обезпечення як деінде, а при тому працюючи для нашого народу.

Такі окружні наради відділів У. Н. Союзу повинні частіше відбуватись, бо на таких нарадах висвітлюється багато Союзових справ, тимбільше тепер, де ведеться проти Союзова кампанія, на жаль зі сторони своїх, бо їм чомусь зріст У. Н. Союзу в членах чи в грошах є сіллю в очах.

И. Литвин і В. Рудавський,
секретарі.

Пам'яті Д. Антоновича

(Докінчення зі стор. 2-гої)

Директорії їде до Риму, як голова Української Дипломатичної Місії. По упадку Української Держави Антонович переїздить до Відня, де віддається науковій праці. Тут він видає бібліографічний орган „Книга", пише свої цікаві спогади й бере участь в організації Українського Вільного Університету, де зайняв катедру історії мистецтва.

В 1921 проф. Антонович переїздить до Праги. Тут видає м. ін. свій скорочений курс історії українського мистецтва, книгу про тристаліття українського театру й цілий ряд інших наукових праць. Під його проводом повстають у Празі — Українська Мистецька Студія, Історично-Філологічне Товариство, якого був безперервно головою та багато інших українських установ на еміграції, серед яких найвизначнішою була та буде „Музей Визвольної Боротьби України". Цій установі Антонович віддав цілого себе й нічого дивного, що вона стала одним із важливих науково-дослідчих і архівних осередків української еміграції. Її розвал 14. лютого 1945 р. наслідком повітряних налетів пережив Дм. Антонович у кліниці...

В своїй довгій і різноманітній праці проф. Дм. Антонович пережив немало тяжких хвилин, включно до арештування Ґештапом на схилі літ. Та скрізь і завжди він зберігав спокій і не забував про інтерес загальної справи. Глибока правда криється в словах професора Біднова, що підкреслює в нього крім великої енергії й працьовитости ще й „систематичне уникання всього того, що викликає сварки й дезорганізацію й непохитну принциповість у поведінці. Ця прикмета — каже Біднов — має особливу вагу на еміграції й їй то завдячують свій розвиток і продуктивність ті установи, в яких працював Дм. Антонович".

Б. Бій-Бійченко.

БАБУНЯ З ПОНАД СТО РОКАМИ.—Миссис Мері Силверстін з Роксборі, Масс., має 101 років, але може засилити нитку до голки, шиє, варить, читає і сама робить в хаті порядки. Не журиться собою, а більше внуками і правнуками.

АЛЕНТАВН, ПА.

Листопадове Свято та віче у переселенчій справі.

Дня 28. листопада відбулося в Алентавн у парохіяльній галі Листопадове Свято. Перед святом відправлено в укр. православній церкві Пресв. Богородиці Панахиду по героях, що згинули за волю України. На програму Листопадового Свята зложилися: Виступ місцевого церковного хору під орудою п. Івана Задворського, промова місцевого пароха о. Хомицького, виступ дітей, що його дбайливо підготовила місцева учителька п-ні Кацапир, квартет та сольоспів нашої відомої п-ні Андрусів. Усе це випало дуже гарно.

Після Листопадового Свята відбулося віче у переселенчих справах. На цьому вічу промовляли делегати Переселенчого Осередку при ЗУАДК у Филаделфії, а це д-р П. Дубас про потребу рятування скитальців, п. Ол. Татомир про тяжкі умовини життя скитальців у таборах, а п-ні Андрусів про новий переселенчий закон.

Після цих доповідей відбулася оживлена дискусія. У висліді дискусії прийнято внесок о. Хомицького і вирішено, що збиранням аплікацій, які уможливлять рятунок якоїсь скількости скитальчих родин, займеться церковний комітет. Треба сподіватися що Алентавн не остане позаду інших українських громад і швидко пришле до ЗУАДК поважнішу скількість виповнених аплікацій.

Після Листопатового Свята переведено збірку на потреби ЗУАДК, яка дала $60. Список жертводавців буде поміщений окремо.

Учасник.

АПЕЛЬ ДО НОВИХ ІМІҐРАНТІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ І КАНАДІ

(Докінчення зі стор. 1-шої).

шкодити для дальшого руху переміщених осіб до цеї країни. З цих причин ми робимо всі можливі заходи з метою переконати переміщених осіб, аби вони придержувалися своїх договорів на визначений контрактом час, після якого вони, очевидно, можуть свобідно та відповідно до бажання переноситись. Досі ми практикували відмову потверджувати перенесення, якщо на це не було достаточної наглої причини. Але якщо переміщена особа закінчить свій контрактовий період затруднення, цей департамент та Краєва Служба Затруднення роблять окремі зусилля, щоби примістити її на працю, відповідну до її вишколу, досвіду та спосібностей. Ціллю цего мого письма до Вас є прохання, щоби УНСоюз через своїх членів та через свої публікації співпрацював з нами, впливаючи на ці особи в їхньому першому періоді затруднення в Канаді, в якому вони повинні радше заакліматизуватися та навчитися нашого способу життя і праці на постійній праці, ніж безупину переноситися з місця на місце з одної чи другої причини..."

Лист говорить сам за себе і він відноситься в однаковій мірі теж до нових імігрантів в Злучених Державах. Тому ми в ім'я збереження доброї слави українського робітника та в ім'я тих багатьох тисяч українців, що ще на скитанні дожидають як на своє спасіння переїзду в ці наші вільні країни, закликаємо всіх нових контрактових імігратів, щоби вони додержували своїх зобов'язань та своєю поведінкою і працею промостили шлях до волі іншим.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Укр. Зап. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє своїх членів і членкиць, що **річні збори** відбудуться в пятницю, 31. грудня, в годині 7:30 ввечір, в церковній салі при 7. вул. Обовязком всіх членів є прийти на ці збори, вислухати звіт уряду з цілого року та вибрати уряд на 1949 рік. Просимо прийти на час. — За уряд: Й. Марків, предс.; К. Коваль, фін. секр.; М. Кравчук, кас.; І. Серединський, рек. секр.

ВІЛМІНҐТОН, ДЕЛ. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 247, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться на латинський Новий Рік, в годині 2. пополудні, в церковній гали, 623 Савт Гілд ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. Буде звіт уряду і контрольорів за 1948 рік. Просимо членів вписувати свої діти в члени У. Н. Союзу, бо Союз має найкращі і найдешевші поліси. Довгуючих членів просимо вирівнати свої залеглости. — За уряд: М. Процак, предс.; П. Процак, кас.; П. Сас, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ ім. Б. Хмельницького, від. 245, повідомляє всіх членів і членкиць, що **річні збори** відбудуться в неділю, 2. січня, в гали 834 Аделайн ул. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде вибір уряду на 1949 рік. — За уряд: М. Скоропад, предс.; Й. Сабат, секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Уряд Бр. св. О. Николая, від. 369, повідомляє всіх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 2. січня, точно в год. 5:30 пополудні. Просимо всіх членів прийти на означений час. Збори були заповіджені на 19. грудня, але не відбулись з причини великого снігу. — Уряд.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Тов. ім. Івана Франка, від 241, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться 1. січня, в годині 3-тій пополудні, в гали церковній, 74 Геррис Еве. Буде вибір уряду на 1949 рік. Обовязком кожного члена є явитись на збори. — М. Камфонік, предс.; П. Демуш, рек. секр.; С. Бардачевський, секр.-кас.

ЧЕСТЕР, ПА. — Тов. Запорозька Січ, від. 388, повідомляє, що **річні збори** відбудуться в неділю, 2. січня, в годині 2. пополудні, в У. Н. Домі. Просимо всіх членів і членкиць прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження. Буде звіт уряду за минулий рік і вибір уряду на 1949 рік. Члени, котрі не будуть на зборах раз на рік, підлягають карі 2 дол. — За уряд: М. Весоловський, предс.; І. Михальцевич, кас.; Е. Воловняк, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — **Річні збори** Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, відбудуться в неділю, 2. січня, в годині 4. пополудні, в У. Н. Домі, 181-183 Фліт ул. Просимо всіх членів і членкиць прийти на ці збори, вислухати звіту урядників, а опісля вибрати уряд на 1949 рік. — За уряд: Н. Заяць, предс.; Н. Пігура, фін. секр.; В. Бутковський, рек. секр.

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 223 повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться 2. січня, зараз по Сл. Божій, у гали церковній. Просимо членів прийти на означений час. Хто не явиться буде караний.

КЛІВЛЕНД, О. — Тов. Запорозька Січ, від. 251, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в суботу, 1. січня, в гали церковній, в годині 12:30 пополудні. Приявність кожного члена є конечна в означений час. Буде звіт уряду за минулий рік і вибір уряду на 1949 рік. — За уряд: А. Юха, предс.; Й. Керик, секр.-кас.

МЕЙФІЛД, ПА. — Бр. св. Василія, від. 185, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 2. січня, в годині 1. пополудні. На зборах буде вибір уряду на 1949 рік. — В. Наконечний, предс.; М. Кіщера, кас.; М. Романишин, секр.

PROVIDENCE, R. I. — Sisterhood of Love, Branch 177, will hold its **yearly meeting** January 2, 1949 at 2:00 P. M. at Firestation Hall, Burnside & Public Sts. — J. Laba, Sec'u.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. — На річних зборах Бр. св. Володимира, від. 65, що відбулися 11. грудня, вибрано такий уряд на 1949 рік: Н. Кунка, предс.; Т. Федош, мол., заст.; Г. Налепа, рек. секр.; А. Смит, фін. секр.; І. Левчик, кас.; М. Романович, Т. Промак і І. Напованець, контр. комісія; М. Напованець, А. Зизяк, С. Прокопик, П. Циктор і Д. Щерба, надз. хворих; І. Боднар, репрез. до У. Н. Дому; Г. Налепа і Т. Федош, репрез до У. Ц. Комітету.

КЛІВЛЕНД, О. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 291, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 2. січня, в годині 3. пополудні, в У. Н. Домі, 2255 Вест 14 ул. Просимо всіх прийти та вислухати звіт за 1948 рік і вибрати уряд на 1949 рік. — За уряд: І. Клим, предс.; В. Гузіль, секр-кас.

ІСТ СТ. ЛУІС, ІЛЛ. — Уряд 308. відділу на 1949 рік є: М. Хоміцький, предс.; Д. Бакай, заст.; П. Івасишин, секр.; Ф. Данько, заст.; С. Коробій, кас.; Й. Зьомбра, заст.; М. Івасишин, дверник; Й. Івасишин і П. Коробій, контрольори; П. Топориський і В. Заяй, надз. хворих.

ДОПОМОЖІТЬ „СВОБОДІ" ДОПОМОГТИ ВАМ!

Вишліть негайно Вашу добровільну передплату до передплати „Свободи", щоби вона могла виконувати обов'язки своєї відданої служби народові, громаді і Вам самим!

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 19. грудня 1948 р. померла в 56. році життя

ТЕКЛЯ КАСІЯН,

членкиця Тов. Любов, від. 370 У. Н. Союзу в Ню Гейвен, Конн.

Покійна походила з Успечка червоне, пов. Заліщики, з родини Федор Ґронський. До Союзу вписалась в 1939 році. Полишила в смутку мужа Миколу, а в краю брата.

Похорон відбувся в середу 22. грудня при участи членів відділу 370 і Сестриць до укр. катол. церкви св. Михаїла, відтак на цвитар St. Lawrence у Вест Гейвен, Конн. — В. Їй П.!

К. Марущак, секр.

ТАРЗАН, ч. 2000. Ґомбова невдача.

Коли Тарзан побачив як череда слонів прямувала на Ґомбу, він зміркував небезпеку для Джени.

Він побіг наперед, станув перед Ґомбу і дав наказ стати.

Коли Ґомбу завважав воєвничу поставу череди, він пізнав, що його стратегія йому не вдалася.

Він попав у лють, завернувся і пустився в джунґлі.